3 ـ رەتكى ورتالىقتىڭ شينجياڭ قىزمەتى جونىندەگى اڭگىمە ءماجىلىسىنىڭ رۋحىن ۇيرەنەيىك، دايەكتىلەندىرەيىك
جاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسياليستىك شينجياڭ قۇرۋعا قۇلشىنايىق

اۆتونوميالى رايون "زورلىقپەن ەڭبەككە سالدى" دەگەنگە تويتارىس بەرۋ جونىندە ارناۋلى اقپار جاريالاۋ ءماجىلىسىن اشتى

ءبىزدىڭ بالداي ءتاتتى تۇرمىسىمىزعا جالا جابۋعا، كۇيە جاعۋعا بولمايدى

انار بولات / شينجياڭ گازەتىنىڭ ءتىلشىسى **فان چيۋڭيان** 12 ـ ايدىڭ 19 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. اۆتونوميالى رايون "زورلىقپەن ەڭبەككە سالدى" دەگەنگە تويتارىس بەرۋ جونىندە ارناۋلى اقپار جاريالاۋ ءماجىلىسىن 12 ـ ايدىڭ 19 ـ كۇنى اشتى، ءماجىلىس مامان ـ وقىمىستىلاردى، ءار ۇلت بۇقاراسىن ەڭبەك ارقىلى تاماشا تۇرمىس جاراتقان شىندىقتاردى باياندالاۋعا ۇسىنىس ەتىپ، امەريكادايعى، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەردىڭ شينجياڭعا ساياتىن "زورلىقپەن ەڭبەككە سالدى" دەگەن وسەك ـ اياڭ، ساندىراقتارىنا پارمەندى تويتارىس بەردى.

"شينجياڭدا ‘ەڭبەكشىلەردىڭ نانى ءتاتتى‘ دەگەن ءتامسىل بار". شينجياڭ قازىنا ـ ەكونوميكا داشۋەسى ەكونوميكا شۋەيۋانىنىڭ دوتسەنتى امەتجان ابدۋحالىق بىلاي دەدى: ءار ۇلت بۇقاراسى ەڭبەكتەنىپ اقى الۋ ارقىلى تۇرمىسىن جاقسارتتى، مۇنى قالاي "زورلىقپەن ەڭبەككە سالدى" دەۋگە بولادى؟ كەرىسىنشە، امەريكادايعى، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەر جاقسىلاپ تولعانىپ، ءوز مەملەكەتىندەگى ادامدىق ۇقىقتىڭ بىلىق ـ شىلىعىن قالاي جيناستىرۋ جونىندە ويلانۋى كەرەك.

كەريا اۋدانى ارىش اۋىلى اقتەرەك قىستاق تۇرعىندار كوميتەتىنىڭ مەڭگەرۋشىسى ءماتياسىن ءماتتۇرسۇن مىنانى ءبىلدىردى: "ءبىز قانداي كاسىپپەن شۇعىلدانساق تا، باستان ـ اياق ءوز قالاۋىمىز بويىنشا تاڭدادىق، ەشكىم دە زورلىق كورسەتپەدى". ول قىستاق تۇرعىنى مامەت ابدۋحاۋاردىڭ قىستاق تۇرعىندار كوميتەتىنىڭ كومەگىندە جاڭعاق وڭدەۋ زاۋىتىن قۇرىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ جۇمىسقا ورنالاسىپ كىرىسىن ارتتىرۋىنا جەتەكشىلىك ەتكەنىن اڭگىمەسىن تانىستىردى. ولاردىڭ قىستاعىندا مامەت سياقتى قۇلشىنۋ ارقىلى باقىتتى دا تاماشا تۇرمىس كەشىرىپ جاتقاندار ءتىپتى كوپ. "امەريكادايعى، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەردىڭ ءبىزدىڭ بالداي ءتاتتى تۇرمىسىمىزعا جالا جابۋىنا، كۇيە جاعۋىنا بولمايدى"، ـ دەدى ءماتياسىن.

"ءوز ءىسىڭدى جاقسى ىستەسەڭ، وسەك ـ اياڭ ءوزدىگىنەن توزىپ جوعالادى"! بۇراتالا وبلىسى ورتا ازيا شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگىنىڭ جاۋاپتىسى جاڭ يۋۆگو بىلاي دەپ تانىستىردى: سەرىكتەستىك نەگىزىنەن ءشيتتى ماقتا ساتىپ الۋمەن، وڭدەۋمەن جانە تازا ماقتا ساتۋمەن شۇعىلدانادى، ءوندىرىس ماۋسىمىندا 60 ـــ 70 جۇمىس ورنىمەن قامدايدى، قىزمەتكەرلەر ءوز ەرىكتەرىمەن كاسىپورىنعا كەلىپ قىزمەت ىستەيدى، سەرىكتەستىك ولاردى تەگىن تاماقپەن، جاتىن ورنىمەن قامدايدى، ەڭبەكاقىسىن ۋاعىندا تاراتادى.

كورلا قالاسى پۇحۋي مال فەرماسىنىڭ ماقتاشىسى امىر جالەل ەس بىلگەننەن تارتىپ، اكەلەرىمەن بىرگە وسى ارادا ماقتا ەگىپ كەلەدى. قازىر ول 200 مۋدان استام ماقتا اتىزىن اينالىمعا سالىپ، جىلىنا 100 مىڭ يۋان كىرىس كىرگىزىپ، 1400دەن استام قوي باعىپ وتىر. قازىر قىستاقتا ونىڭ وتباسى سياقتى قوس كىرىستى وتباسىلار از ەمەس. ول بىلاي دەپ قارادى: دۇنيەدە كەدەي جوق، جالقاۋ عانا بار، ەڭبەك ەتۋگە، قۇلشىنۋعا پەيىل بولسا بولعانى، تۇرمىس بارعان سايىن جاقسارا تۇسەدى.

"جات نيەتتى ادامدار ءبىزدىڭ ءوز ەڭبەگىمىزدى ‘زورلىقپەن ەڭبەككە سالدى‘ دەپ جالا جاۋىپ وتىر، بۇل ءبىزدىڭ جاقسى تۇرمىس كەشىرۋىمىزدى كورگىسى كەلمەگەندىك"! ـ دەدى امىر.

قاراماي قالاسى قاراماي رايونى قىزىل تۋ جولى مەشىتىنىڭ يمامى يلپار اشىمجان كوپتەگەن تۋىس ـ تۋعان، دوس ـ جاراندارىنىڭ كاسىپورىندا جۇمىس ىستەيتىندىگىن، كاسىپورىنداردىڭ ولارعا "بەس قامسىزداندىرۋ مەن تۇرعىن ءۇي الۋمەتتىك قورىن" تاپسىراتىندىعىن، تاعى دوستارىنىڭ مەملەكەت قىزمەتكەرلىگىنە قابىلدانعاندىعىن، كوپشىلىكتىڭ قۇلشىنۋ ارقىلى ءۇي جانە اۆتوكولىك ساتىپ الىپ، تۇرمىسى بارعان سايىن جاقسارعاندىعىن ايتتى.

اقپار جاريالاۋ ءماجىلىسىن باسقارۋشى قايرات مىنانى ءبىلدىردى: شينجياڭدا ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ەڭبەك ۇقىق ـ مۇددەسى جۇڭگونىڭ نەگىزگى زاڭىنىڭ جانە زاڭدارىنىڭ قورعاۋىندا بولادى، كوپشىلىكتىڭ بارلىعىندا كاسىپ تاڭداۋ ەركىندىگى بار، قاي جەرگە بارسا دا، قانداي قىزمەت ىستەسە دە ءوز قالاۋىمەن بولادى، باس بوستاندىعى ەشقانداي شەكتەمەگە ۇشىرامايدى؛ ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ عۇرىپ ـ ادەتى، ءدىني سەنىمى، ءوز ۇلتىنىڭ ءتىل ـ جازۋىن قولدانۋى سياقتىلار دا زاڭ بويىنشا قورعالادى؛ قاتىستى كاسىپورىندار دا ولارعا تاماشا قىزمەت، تۇرمىس شارت ـ جاعدايىن ازىرلەپ، قىزمەتتىڭ جايلى، تۇرمىستىڭ قامسىز، وتباسىنداعىلاردىڭ الاڭسىز بولۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتتى، "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" جاعدايى مۇلدە جوق.

رايونىمىزدا كوپتەگەن جەرلەر "ەڭبەك تاماشا تۇرمىس جاراتادى" اتىندا جەلىلەس اڭگىمە ءماجىلىس اشتى

جۇدىرىق قانشا جۋان بولعانىمەن الەمدى بيلەي المايدى، وسەك ـ اياڭ قانشا اككىلىكپەن قيستىرىلسا دا شىندىقتى بۇركەمەلەي المايدى

انار بولات / شينجياڭ گازەتىنىڭ ءتىلشىسى **لي لين** 12 ـ ايدىڭ 19 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. 12 ـ ايدىڭ 18 ـ، 19 ـ كۇندەرى شينجياڭ ينجەنەريا شۋەيۋانى، قاشقار ايماعى، اقسۋ كاسىپتىك ـ تەحنيكالىق شۋەيۋانى، حوتان ايماعى ارت ـ ارتىنان "ەڭبەك تاماشا تۇرمىس جاراتادى" اتىندا جەلىلەس اڭگىمە ءماجىلىس اشتى. قاتىسۋشى وقىتۋشى ـ وقۋشىلار جانە نەگىزگى ساتىداعى بۇقارا ۋاكىلدەرى امەريكادايعى، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەر ويدان قيستىرعان ايتىلمىش شينجياڭدا "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" ءومىر ءسۇرىپ وتىر دەگەن شىلعي وتىرىككە شىندىق ارقىلى تويتارىس بەردى.

شينجياڭ ينجەنەريا شۋەيۋانى قۇرىلىس ينجەنەرلىگى شۋەيۋانىنىڭ جەتەكشىسى پارگۇل پارحات بىلاي دەدى: كەزەكتە شينجياڭنىڭ قوعامى ورنىقتى، ەكونوميكاسى ورنىقتى دامۋدا، ەگىس اتىزدارىندا اۋىل شارۋاشىلىق دارىلەرىن ۇشقىش اپپارات شاشادى، ەگىنشىلىك پەن جيىن ـ تەرىن ماشينالاسقان، زاۋودتاردىڭ وسزاماندانعان ءوندىرىس ۇلاسپالى جەلىلەرىن كەز كەلگەن جەردەن كەزدەستىرۋگە بولادى. ءار ۇلت بۇقاراسى ءوزىنىڭ قوس قولىمەن باقىتتى تۇرمىس جاراتۋدا، قايداعى "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" بولسىن؟ امەريكادايعى، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەر وسەك ـ اياڭ ارقىلى جۇڭگوعا كۇيە جاقتى، ولاردىڭ سۇرقيا نيەتى بەسەنەدەن بەلگىلى. وقىتۋشى ـ وقۋشىلار بۇنى قاتتى جازعىرادى!

"ءبىزدىڭ قاجىرلى ەڭبەگىمىز، قۇلشىنا اقشا تابۋىمىز ءوز تۇرمىسىمىزدى اناعۇرلىم جاقسى ەتكىزۋ ءۇشىن، ەشكىم ءبىزدى زورلاعان ەمەس"! قاشقار ايماعىندا اشىلعان جۇمىسشىلار مەن شارۋالاردىڭ ارناۋلى اڭگىمە ماجىلىسىندە شينجياڭ جىڭلۇن ساۋدا ـ ونەركاسىپ شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ قىزمەتكەرى اۋاگۇل رىشيت بىلاي دەدى: بيىل 6 ـ ايدا سەرىكتەستىك كەزدەمە توقۋ زاۋىدىن قۇردى، قىزمەت ناتيجەم كورنەكتى بولعاندىقتان، سەح جاۋاپتىسى بولىپ تاعايىندالدىم. بۇل ارادا قىزمەتكەرلەردىڭ ايلىق ورتاشا ەڭبەكاقىسى 3000 يۋاننان اسادى، مەرەكە ـ مەيرامداردا يگىلىكتەر ءوز الدىنا. جۇمىسشى دوستارىممەن بىرگە تۇراقتى جۇمىستانۋ ارقىلى ءومىر قۇنىمدى جۇزەگە اسىرىپ، وتباسى تۇرمىس شارت ـ جاعدايىمدى جاقسارتتىم. جانە ءبىر جەڭىل اۆتوكولىك ساتىپ الدىم، دەمالىس كۇندەرى وتباسىمداعىلاردى ەرتىپ سىرتقا شىعىپ كوشە ارالاپ، كورىنىس تاماشالاپ، كوڭىل كوتەرىپ قايتامىن. "ويدان وسەك ـ اياڭ قيستىرۋشىلار ءبىزدىڭ شىنايى تۇرمىسىمىزدى كورمەي، شىنايى ءسوزىمىزدى تىڭداماي، الباتى سويلەپ، مۇلدە ازەزىلدىك ىستەپ وتىر"، ـ دەدى اۋاگۇل ىزالى تۇردە.

اقسۋ كاسىپتىك ـ تەحنيكالىق شۋەيۋانىندا اشىلعان اڭگىمە ماجىلىستە وقىتۋشى ـ وقۋشىلاردىڭ ۋاكىلدەرى امەريكادايعى، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەردىڭ وسەك ـ اياڭىنا شىندىق ارقىلى قايتارما سوققى بەردى. اقسۋ كاسىپتىك ـ تەحنيكالىق شۋەيۋانى مەديتسينا شۋەيۋانىنىڭ باستىعى ورنيسا ۋيسىن: شينجياڭدا ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ەڭبەك ىستەپ جۇمىسقا ورنالاسۋى بۇكىلدەي ەرىكتى، جەر ـ جەردەگى ۇكىمەتتەر دە كوپتەگەن جۇمىسقا ورنالاستىرۋ ساياساتتارىن بەلگىلەپ، ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ۇقىق ـ مۇددەسىن قامتاماسىز ەتىپ، ولارعا اناعۇرلىم كوپ جۇمىسقا ورنالاسۋ تالعامى مەن دامۋ تۇعىرىن ازىرلەپ بەردى. ءار ۇلت بۇقاراسى ەڭبەك ەتىپ، جۇمىستانۋ ارقىلى ءوزدەرىنىڭ تاماشا تۇرمىسىن جاراتتى، ـ دەدى.

حوتان ايماعىندا اشىلعان اڭگىمە ماجىلىستە ءارقايسى اۋدان، قالالاردان كەلگەن جۇمىسشىلار مەن شارۋالار ۋاكىلدەرى جابال مىنانى ءبىلدىردى: جۇدىرىق قانشا جۋان بولعانىمەن الەمدى بيلەي المايدى، وسەك ـ اياڭ قانشا اككىلىكپەن قيستىرىلسا دا شىندىقتى بۇركەمەلەي المايدى. حوتان قالاسى جيبيا اۋىلى ىنتىماق جاڭا قىستاعىندا ابدۋقيۋم مامەتيمىن بىلاي دەدى: مەن تۇرعان قىستاق سوڭعى جىلدارى عانا سالىنعان جاڭا قىستاق، ءار وتباسىندا 80 شارشى مەترلىك بەيقۇت ءۇي، ولشەمدەنگەن قوي قورا بار، اۋلاعا ءجۇزىم سورەسى ورناتىلعان، تاعى 2 كوكونىس جىلجايى دا بار. سۋ، توك، گاز جەتكىزىلۋىمەن بىرگە، اسپا پەش، تەلەۆيزور، گاز وشاق سياقتى تۇرمىستىق قۇرالدار دا تەگىن ورنالاستىرىلعان. ءبىزدىڭ ءۇيدىڭ كوكونىس جىلجايىنداعى پاميدور، قىزىل بۇرىش، قياردىڭ جىلدىق كىرىسى 30 مىڭ يۋاننان اسادى. قىستاقتاعى كەيبىرەۋلەر بۇلدىرگەن، حولۇڭگو سياقتى ەرەكشە جەمىستەر ەككەن. جاز كەلىسىمەن كوپتەگەن قالالىقتار قىستاققا كەلىپ سەيىل ـ سەرۋەن قۇرىپ، ساياحاتتايدى. قىستاق تۇرعىندارى قاجىرلى ەڭبەكتەرىنە سۇيەنىپ تاماشا تۇرمىس جاراتتى. ابدۋقيۋم: بىزگە جالا جاپقان ادامدار قىستاعىمىزعا كەلىپ كورسىن، سوندا ولار وزدەرىنىڭ وسەك ـ اياڭىنىڭ قانشالىقتى ساندىراق ەكەنىن بىلەتىن بولادى، ـ دەدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

"ءبىز قۇرلىقتىق اۋماقتىڭ جالپى كورىنىسى، جالپى فاكتورى جونىندە سيفرلانعان قايتا قۇرۋ جۇرگىزدىك، مۇنداي بولعاندا رەال دۇنيەدەگى زاتتاردى ينتەرنەت جۇيەسىندە انىق پارىقتاۋعا، شەشۋشى پارامەترىن ايقىن كورۋگە مۇمكىندىك جاسالادى. دەربەس ەسەپتەۋ امالىنان پايدالانىپ، جۇيەنىڭ ‘ۇلكەن ميى‘ ءتۇرلى ساندى مالىمەتتەرگە زەردەلى تالداۋ جاساپ، الاڭ ـ بەكەتتەرگە جوعارى ءونىمدى باسقارۋ قۋاتىن ۇستەيدى"، ـ دەدى فىڭ انچۋان.

جۇڭگو ـ ەۆروپا كەزەكشى پويەزى ءۇرىمجى جيناۋ ـ جونەلتۋ ورتالىعى ـــ جۇڭگو ـ ەۆروپا كەزەكشى پويەزى باتىس ارناسى جۇڭگو بولىگىنىڭ ورتا ازيامەن جانە ەۆروپامەن ارالىعى ەڭ جاقىن حالقارالىق رەتتەۋ تورابى. بيىل العاشقى جارتى جىلدا جيناۋ ـ جونەلتۋ ورتالىعى جەرگىلىكتى ورىندا جۇڭگو ـ ەۆروپا كەزەكشى پويەزىنان 200گە جۋىق پويەزدىڭ زاتتارىن قۇراپ، جيناپ، جۇك تاسىمال مولشەرى شامامەن 200 مىڭ تونناعا بولىپ، ساۋدا سوماسى ءبىر ميلليارد 100 ميلليون دوللاردان اسىپ، جەكە ـ جەكە سايكەس مەزگىلدەگىدەن 50.43%، 57.2%، 111% ارتىپ، جوعارى ارتۋ جاعدايىن ءۇرتىس ساقتادى.

جوعارى قارقىندى ارتۋدىڭ استارىندا جەلى، باعا سياقتى فاكتورلاردان سىرت، جوعارى ءونىمدى زەردەلەنگەن تاسىمال تاسىلىنەن قول ۇزە المايتىندىعى جاتىر.

ايتىلمىش "سيفرلى ەگىزدەر" سيفرلانعان ءتاسىل ارقىلى ناقتى زاتتاردى جيناۋ ـ جونەلتۋ ورتالىعىنا ۆيرتۋالدى مودەل قۇرىپ، جيناۋ ورتالىعىنىڭ رەال ورتاداعى ارەكەتىن ورنەكتەپ، وسى ارقىلى ءوزارا سايكەستى زاتتاردى پورتقا جەتكىزۋ، ءتۇسىرۋ، جوتكەۋ ـ ءۇيۋ، ساقتاۋ جانە پورتتان شىعارۋ سىندى جالپى پەريودتىق جۇمىس بارىسىن بەينەلەيدى.

"ەگىز" ەكى جيناۋ ـ جونەلتۋ ورتالىعىنىڭ ءبىرى رەال تۇرمىستاعى ناقتى زاتتاردى ساقتايتىن جيناۋ ـ جونەلتۋ ورتالىعى، ول بۇكىل ەلدەگى جۇڭگو ـ ەۆروپا كەزەكشى پويەزدارىن شوعىرلى توقتاۋمەن، شوعىرلى تاسىمالداۋمەن قامدايدى؛ ەندى ءبىرى، سيفرلى جانە ۆيرتۋالدى الەمدە ءومىر ءسۇرىپ، ناقتى زاتتاردى جيناۋ ـ جونەلتۋ ورتالىعىنىڭ اينالىم احۋالىن ناقتى ۋاقىتىندا باقىلاپ ـ مەڭگەرىپ، كومەسكى كىلتيپاندار مەن حاۋىپ ـ قاتەرلەردى دەر كەزىندە بايقاپ، وسى ارقىلى پورتتى باسقارۋدىڭ جوعارى ءونىمدى بولۋىن، اينالىمنىڭ سايكەستى بولۋىن جۇزەگە اسىرادى.

شينجياڭ حالىقارالىق قۇرلىقتىق پورتى زاتتار ينتەرنەتى ينفورماتسيا عىلىم ـ تەحنيكا شەكتى سەرىكتەستىگى IT نىسانىن باسقارۋ ءبولىمىنىڭ باستىعى ي چيانيڭ بىلاي دەدى: ءبىر كەزەك جۇڭگو ـ ەۆروپا كەزەكشى پويەزىنىڭ بەكەتكە كىرۋىن مىسالعا الايىق، تيەۋ ـ تاسۋدان بۇرىن، جۇيەنىڭ "ۇلكەن ميى" AI بەينەجازبامەن تالداۋ ارقىلى پويەزدىڭ بەكەتكە كىرگەن ـ كىرمەگەندىگىن بىلەدى، سونىمەن بىرگە تەمىر جول جۇك پويەزدارىنىڭ جونەلتىلۋ ساندى مالىمەتىمەن بىرلەستىرىپ، تەمىر جول كەزەكشى پويەزدارىنىڭ جۇك تاسىمال ينفورماتسياسىن جوعارى ونىمدىلىكپەن كورسەتىپ بەرە الادى ءارى ونى الاڭ ـ بەكەتكە الدىن الا حابارلايدى. وسىدان كەيىن الاڭ ـ بەكەتتىڭ كوپتەگەن ورىندارىنا ورنالاسقان، تاسىمالداۋدى كۇتىپ تۇرعان تيەۋىش قوراپتارىن جۇيەنىڭ "ۇلكەن ميى" دالمە ـ ءدال تاۋىپ شىعادى، سونىمەن بىرگە حاۋىپسىز تاسىمال جولىن جوبالاپ شىعادى، مىندەت تاپسىرىپ العان شوفەرسىز جۇك اۆتوموبيلى جوبالانعان ءجۇرىس جولى بويىنشا تيەۋىش قورابىن بەلگىلەنگەن ورىنعا جەتكىزەدى.

"قاراڭىز، جۇيەدەن كورىنگەن تيەۋىش قوراپتارىنىڭ بارلىعى الاڭ ـ بەكەتتىڭ جۇمىس ساندى مالىمەتىنە ساي اۆتوماتتى جاسالعان، ءار تيەۋىش قورابىنىڭ الاڭ ـ بەكەتتەگى ورنى، ءنومىرى، ولشەمى، ىشىندەگى زاتتار سياقتىلاردى قامتىعان ناقتى ينفورماتسيالاردى تەكسەرىپ بىلۋگە بولادى". بۇرىن وسىنشاما ۇلكەن الاڭ ـ بەكەتتەن قىزمەتكەرلەردىڭ ءبىر تيەۋىش قورابىن تابۋىنىڭ ءوزى ەرەكشە قيىنعا سوعاتىن، تيەۋىش قورابىنىڭ ءنومىرى ۇنەمى بىردەڭەلەرمەن جابىلىپ كورىنبەي قالاتىن، ال، قازىر ۆيزۋالدىق تاسىلمەن سايكەستى تيەۋىش قورابىن تەز ارادا ءدال تاۋىپ، تيەۋىش قوراپتاعى زات ينفورماتسياسىن قاراپ شىعۋعا بولادى، بۇل الاڭ ـ بەكەتتىڭ جۇمىس ونىمدىلىگىن باسىنا جوعارىلاتتى"، ـ دەدى ي چيانيڭ.

كاسىپتىك ساندى مالىمەتتەردى تۇعىستىرۋ ارقىلى جۇيە تاعى الاڭ ـ بەكەتتەردى باسقارۋ جانە مەملەكەتتىك ساۋدا دەڭگەيى جاعىندا ماكرولىق تۇيسىك بەرە الادى. مىسالى، الاڭ ـ بەكەتتىڭ قابىلداۋ ـ جونەلتۋ مولشەرى، جۇڭگو ـ ەۆروپا كەزەكشى پويەزىنىڭ جونەلتىلۋ جاعدايى، الاڭ ـ بەكەتتىڭ جۇمىس مىندەتى سياقتى ينفورماتسيالارعا ساناق جۇرگىزىپ، تالداۋ جاساپ، الاڭ ـ بەكەتتىڭ جالپى جۇمىس جاعدايىن ءبىلىپ وتىرۋعا بولادى.

الاڭ ـ بەكەتتى باسقارۋدا حاۋىپسىزدىك ماسەلەسى ماڭىزداي الدى ۇلكەن ءىس سانالادى. حاۋىپسىزدىك قالپاعىن كيمەۋ، پويەز جولىندا بوگدە زاتتار تۇرۋ، اۆتوكولىكتەردىڭ بەلگىلەمەگە قايشى توقتاۋى سياقتى قۇبىلىستارعا بۇرىن ارناۋلى ادام شارلاۋ ـ تەكسەرۋ جۇرگىزۋگە تۋرا كەلەتىن، قازىر جۇيە كورۋ تۇيسىگىمەن پارىقتاۋ الگوريتمى ارقىلى "سيفرلى ەگىز" ورتاداعى الاڭ ـ بەكەتتىڭ حاۋىپسىزدىك كومەسكى قاتەرلەرىن جەدەل تالداپ شىعادى ءارى ونى ءبىر پەرنەمەن باسقارۋ، شارلاۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ دەر كەزىندە ءبىر جاقتى ەتۋىنە حابارلايدى.

شينجياڭ حالىقارالىق قۇرلىقتىق پورتى تۋبى شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىسى بىلاي دەپ تانىستىردى: 2019 ـ جىلدان 2021 ـ جىلعا دەيىن ونەركاسىپ ينتەرنەتى، زاتتار ينتەرنەتى، ۇلكەن ساندى مالىمەت جانە "سيفرلى ەگىز" سياقتى وزىق تەحنيكالارعا سۇيەنىپ، سەرىكتەستىگىمىز قازىر زەردەلى الاڭ ـ بەكەتتىڭ جۇمىس جۇرگىزۋىن جۇزەگە اسىرىپ، العاشقى قادامدا كەمەلدى ينفورماتسيالانعان جۇمىس جۇيەسىن قۇرىپ، كاسىپورىننىڭ سيفرلانۋعا قاراي تيپىن وزگەرتۋىنە قۋات ۇستەۋگە جانە ساپالانۋىنا تىرەك بولدى، سونداي ـ اق قۇرلىقتىق پورت تۋبەنىڭ سيفرلى ەكونوميكامەن قاۋىشۋىن ونان ارى ىلگەرىلەتىپ، وڭىرلىك وزەكتى باسەكەلىك قۋاتتى جوعارىلاتىپ، قۇرلىقتىق پورتى اۋماعىنىڭ، ءتىپتى، ءۇرىمجى قالاسىنىڭ ەكونوميكاسىن جوعارى ساپالى دامۋعا جەتەكتەيدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

تاياۋدا سانجى مەملەكەتتىك اۋىل شارۋاشىلىق عىلىم ـ تەحنيكا باقشاسىنا ورنالاسقان جۇڭگوشا ءدارى ءشوپ حۋاحاي ۇلگى كورسەتۋ بازاسىندا ءتىلشى ءتۇرلى ءدارى شوپتەرىنىڭ الدەقاشان جينالىپ النعاندىعىن كوردى. جوۋ شاۋدۇڭ الدىنداعى ەگىنجايدى نۇسقاپ، داۋ جوباسىن قۋانا باياندادى: "سانجى لاۋلۇڭحى ءوڭىرىنىڭ مەيلى اۋا رايى الدە توپىراعى بولسىن، جۇڭگوشا ءشوپ ءدارى ەگۋگە ەرەكشە ۇيلەسەدى، ءدارى ونىمدىلىگى كوپتەگەن جەرلەردەگى وسى تەكتەس ونىمدەردەن جوعارى". بيىل ولار وسى ارادا 7 ءتۇرلى سورت، جالپى 5200 نەشە مۋ جەرگە ءدارى ءشوپ ەكتى، بۇل الدەقاشان ونىمدىلىك كورسەتتى، "جۇڭگوشا ءدارى ءشوپ حۋاحاي" العاشقى قادامدا كولەم قالىپتاستىردى. "بولاشاقتا بازاداعى ەگۋ اۋماعىن 10 مىڭ مۋعا دەيىن كەڭەيتەمىز"، ـ دەدى جوۋ شاۋدۇڭ.

قازىر جۇڭگوشا ءدارى ءشوپ حۋاحاي ۇلگى كورسەتۋ بازاسىنا نەشە 10 ميلليون يۋان ۇسىنىلىم قوسىلدى، مۇنىڭ ىشىندە جوۋ شاۋدۇڭ 5 ميلليون يۋان قوستى، وسى ءۇشىن ءۇيىن كەپىلگە قويىپ قارىز اقشا الدى. دوستارى ونى سالماقتىلىقپەن ويلانۋ جونىندە ءناسيحات ايتادى، قانشا دەگەنمەن ول جۇڭگوشا ءدارى شوپتەرىن ەگۋمەن اينالىسىپ كورمەگەن عوي. "مەن 72 جاسقا كەلدىم، ۋاقىتتى ەندىگارى ىسىراپ ەتۋگە بولمايدى، وراي بولعاندا مىقتى يگەرىپ ىستەۋىم كەرەك"، ـ دەيدى ول.

جۇڭگوشا ءشوپ ءدارى ەگۋ بازاسى سانجى لاۋلۇڭحى توراڭعى ورمانى كورىنىس ءوڭىرىنىڭ ىرگەسىندە، جوۋ شاۋدۇڭ سەرىكتەستىكتەرىمەن بىرگە بولاشاق دامۋ جوباسىن جاسادى ـــ 10 مىڭ مۋلىق جۇڭگوشا ءدارى ءشوپ ۇلگى كورسەتۋ بازاسى، ءدارى ءشوپ جىنستىكتەي ماڭەرلەۋ بازاسى، جۇڭگوشا ءدارى ـ دارمەكتى زەرتتەۋ ـ اشۋ، جۇڭگوشا ءدارى شوپتەرىمەن ساۋىقتىرۋ ـ كۇتىمدەۋ بازاسى، ساياحات، سەيىل ـ سەرۋەن... جۇڭگوشا ءشوپ ءدارى ەگۋدىڭ كاسىپ سالاسى تىزبەگىن اناعۇرلىم كەڭەيتىپ، زورايتىپ، جۇڭگوشا ءدارى ءشوبىن ەگۋ، ماڭەرلەۋ، ساتۋ جانە حۋاحاي ساياحاتى سياقتىلاردى قالىپتاستىرۋ.

جۇمىس العاشقى شارۋاشىلىق قۇرۋ مەزگىلىندە تۇر، جوۋ شاۋدۇڭ ءار كۇنى 10 ساعاتتىڭ ۇستىندە قىزمەت ىستەگەنىمەن، تىتتەي دە شارشاپ ـ شالدىققان ەمەس، "كەيبىرەۋلەر بوس ۋاقىتىندا قارتا ويناۋدى جاقسى كورەدى، كەيبىرەۋلەر اراق ىشكىسى كەلەدى، مەن ءار كۇنى ءتۇرلى جۇمىسپەن قاربالاس بولامىن، توقتاۋسىز ويلانامىن، مۇنىڭ ءوزى وتە جاقسى ءلاززات الۋ جانە شىنىعۋ بولىپ تابىلادى"، ـ دەيدى ول.